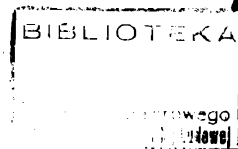

URZĄD PATENTOWY

A45c 13/06

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 18845.

Kl. 3 e, 3/20.

33b, 13/08

Johannes Franze
(Liestal, Szwajcaria).

Zapięcie suwakowe do ubrań, torebek ręcznych i podobnych przedmiotów.

Zgłoszono 2 września 1932 r.

Udzielono 25 sierpnia 1933 r.

Znane są dotychczas zapięcia do części ubrań jak kurttek, getrów, torebek ręcznych, teczek do akt, brezentów namiotowych i podobnych przedmiotów pod nazwą rozsuwanych lub suwakowych. Składają się one z dwóch zazębionych specjalnej budowy listw metalowych, obejmujących brzegi łączonych części danego przedmiotu, wzdłuż których przesuwają się odpowiednio ukształtowany suwak, co pozwala listwom bądź zazębnić się i ściśle zespolić, bądź też przeciwnie rozłączać się, t. j. zamykać lub otwierać. Wybitnie słabą stroną tych zapięć polega na łatwości ich uszkodzenia, przyczem naprawa jest bardzo trudna, jeżeli już nie wręcz niemożliwa. Również wygląd ich nie pozwala na wszechstronne za-

stosowanie. Poza tem łączone części muszą być z jednej strony stale zespolone z sobą i z zatrzaskiem.

Wynalazek niniejszy dotyczy specjalnej konstrukcji zapięć suwakowych. Według wynalazku brzegi łączone zaopatrzone są w zgrubienia, obejmowane przez szeregi przesuwanych członów łączących, uformowanych zasadniczo w postaci litery C i zespolonych z sobą giętkimi złączami, co pozwala na ich równoległe względem siebie przesuwanie w jedną i drugą stronę. Członki te mogą być umieszczone bądź widocznie z zewnętrznej strony zapinanych przedmiotów (brzegów kurttek, swetrów, torebek i t. d.), albo też na ich stronie wewnętrznej, a więc z zewnątrz niewidoczne.

W ostatnim przypadku widocznym naze-wnątrz jest tylko uchwyt, przymocowany do pierwszego, zwykle rozszerzonego czło-nu i wychodzący na drugą stronę szczeli-ną w linii łączenia.

Wynalazek umożliwia również taką po-stać wykonania, że odpinanie lub zamyka-nie odbywa się na całej długości przez skombinowanie np. wzdłuż linii łączącej (linji szwu) dwóch zapieć, przyczem dzia-łanie ich jest co do kierunku zprawa lub zlewa, zgóry lub zdołu zupełnie niezależ-ne, względnie też możliwe są obydwie kie-runki działania. Oprócz tego może znaleźć zastosowanie specjalne urządzenie, umoż-liwiająca całkowite rozłączenie i czasowe usunięcie zapiecia z danego ubrania, np. dla ułatwienia czyszczenia lub w celu na-prawy.

Rysunek uwidoczni kilka przykładów wykonania wynalazku. Fig. 1 przedstawia widok kurtki z przodu, wyposażonej w za-pięcie suwakowe, będące w stanie otwar-tym; fig. 2 przedstawia podobny widok tejże kurtki z zamkniętym zapieciem; fig. 3 — dwa sąsiednie człony wraz z giętkie-mi złączami; fig. 4 — dolną część kurtki z zewnętrznym zapieciem suwakowym, po-zwalającym na zupełne zwolnienie łączo-nych brzegów. Jednocześnie linje przery-wane uwidoczniają urządzenie do zupełne-go usunięcia zapiecia z kurtki; fig. 5 przed-stawia widok torebki ręcznej półotwartej z wewnętrznym zapieciem; fig. 6 przedsta-wia to samo zapięcie w tem samym położe-niu, widziane od strony wewnętrznej; fig. 7 jest przekrojem tegoż zapiecia po linii VII — VII na fig. 6; fig. 8 przedstawia wi-dok otwartej torebki damskiej z wewnętr-znym zapieciem suwakowym, przyczem zgru-bienia obejmowane przez człony znajdują się wzdłuż bocznej krawędzi torebki.

W przypadku zaopatrzenia kurtki w ze-wnętrzne zapięcie według wynalazku zgod-nie z fig. 1 — 3, brzegi łączonych części a' oraz a'' należy pogrubić przez wszycie

sznura lub oplecionego drutu, albo wresz-cie drucianej plecionki. W chwili zamyka-nia zapiecia, zgrubienia te (wałki b) przy-legają ściśle do siebie, ale nie sztywno, po-siadają bowiem przeważnie dzięki swym naturalnym własnościom pewną spręży-ność (fig. 2). Na przylegające do siebie wałki b nasunięte są obejmujące je pier-scieniowate człony c , c' w postaci litery C lub otwartych od strony zaostrego końca serc. Ich końce c'' są starannie zao-kraglone, żeby nie uszkodzić materiału a' , a'' , względnie wałków b a natomiast umożli-wić łatwe przesuwanie pierścieni. Z powo-du wzajemnego nacisku wałków b powsta-je dostateczne tarcie, uniemożliwiające sa-moczynne przesuwanie się pierścieni wzdłuż łączonych krawędzi. W pobliżu końców o-twarte pierścienie zaopatrzone są w uszka d , obejmujące z prawej i z lewej strony cieniutkie łańcuszki f , w sposób taki, że po wyciągnięciu łańcuszków f pierścienie c i c' leżą do siebie równolegle mniej więcej w równych odstępach. Tym sposobem ubra-nie daje się zapiać, przyczem w położeniu krańcowem zupełnego zapiecia łańcuszki f są całkowicie naprężone (fig. 2).

Dolny pierścień c' , osadzony w punkcie złączenia obydwóch części kurtki, może po-siadać spiczaste końce, któremi przytwier-dza się go do wałków b , górny zaś pierścień skrajny łączy się sztywno z płytką g , słu-żącą jednocześnie za uchwyt do wygodne-go przesuwania tegoż pierścienia, a z nim razem wszystkich pozostałych pierścieni c . Dzieje się to przy zamykaniu zapiecia za pośrednictwem łańcuszków f , przy otwie-raniu przez zwykłe zesunięcie pierścieni c . Płytką uchwytową może jednocześnie słu-żyć jako ozdoba.

Do górnego pierścienia połączonego z płytką uchwytową g mogą być doczepione dwa naprzeciwko siebie leżące pazury, za-ciskające się sprężysto na wałkach b na podobieństwo klamry. Odgięte naprzd końce tych zacisków sięgają wtedy przed

uchwyt *g*. Nacisk na te końce zwalnia przez rozsumięcie pazurów wałki *b* i pozwala na swobodne przesuwanie suwaka, nie natrafiającego na większy opór. Z drugiej jednak strony, przy zaciśniętych pazurach suwak nie może żadną miarą przesuwać się samoczynnie wzdłuż wałków.

Zarówno sam suwak (płytką *g*), jak i przednie strony pierścieni *c*, *c'* mogą być dowolnie ozdobione. Również wykonanie łańcuszków *f* może być ozdobne, albo też zupełnie proste. Można też zamiast łańcuszków *f* posługiwać się sznurkami, wstążkami i podobnymi taśmami w dowolnym wykonaniu, a to w celu przystosowania wyglądu zapięcia do najróżnorodniejszych celów. W razie potrzeby można również użyć jednej tylko, dostatecznie szerokiej wstążki, do której doczepione są ztyłu pierścienia *c*, *c'* zarówno z ich prawej jak i lewej strony. Przy takim urządzeniu pierścienie są niewidoczne zarówno przy zamkniętem jak i przy otwartem zapięciu, albo zapiętem lub rozpiętem ubraniu, ponieważ wstążka ta, upiększona dowolnie, przykrywa zapięcie w zupełności.

Nasuwanie pierścieni *c*, *c'* na wałki *b* odbywa się przez zesunięcie na płask części *a'* i *a''*, głównie zaś samych wałków *b* w płaszczyźnie prostopadłej do płaszczyzny rysunku (fig. 1 i 2), dzięki czemu pierścienie dają się łatwo nasuwać na wałki *b*. Zaleca się umocować dolny pierścień *c'* po nasunięciu zapięcia zapomocą zgrubienia na końcach wałków *b*, albo, jak to już było wspomniane, zapomocą zaostzonych końców samego pierścienia *c'*, albo wreszcie przez zastosowanie specjalnych, celowo jednak niestałych umocnień (zacisków, sprężystych spinaczy i t. d.), w celu uniemożliwienia poruszania się tego pierścienia przy przesuwaniu suwaka w tę lub inną stronę.

Do celów specjalnych można umocować pierścień w środku otworu danego przedmiotu, np. torby ręcznej, z zastosowaniem

po obydwóch jego stronach oddzielnych zapięć z umieszczonemi na prawo i na lewo od stałego pierścienia suwakami *g*. Pozwala to na niezależne od siebie otwieranie lub zamykanie bądź prawej, bądź lewej strony torby, bądź wreszcie obydwóch stron jednocześnie. Środkowy pierścień, do którego przymocowane są zapięcia, może być także założony przesuwnie z odpowiednio dostosowanemi co do swojej długości łańcuszkami *f*. Dowolne przesuwanie środkowego pierścienia umożliwia również dowolne normowanie wielkości otworów z jednej i drugiej jego strony, zmniejszanie ich lub powiększanie stosownie do potrzeby, wreszcie utworzenie jednego tylko otworu bądź z prawej, bądź z lewej strony pierścienia.

Zapięcie według wynalazku może być też zastosowane do rozpinanych ubrań z rozdzielonemi połami, mianowicie do zwykłych kurtek, płaszców i t. d. Fig. 4 przedstawia sposób wykonania, umożliwiający najwygodniejsze całkowite rozpinanie ubrań, względnie otwieranie innych przedmiotów, jako też na czasowe zupełne usuwanie zapięcia, bez konieczności zsuwania poszczególnych jego członów z wałków *b*.

Zapięcie to jest przeznaczone do kurtki *a* z prawą (na rysunku) połą *a'* oraz lewą *a''*. Wałki *b*, *u'* oraz *u* są osadzone na brzegach poł *a'* i *a''*, po nich zaś przesuwa się szereg ogniów czyli pierścieni *c*, *c'*, połączonych z sobą sznurami lub wstążkami *f*. Górny człon zapięcia zaopatrzony jest w suwak *y*, służący jednocześnie jako uchwyt. Wałek *b* poły *a'* tworzy na całej długości nieprzerwaną całość, natomiast wałek poły *a''* jest podzielony. Jego górna, dłuższa część *u* jest zaciśnięta na brzegu poły *a''*, krótsza zaś część dolna *u'* jest osadzona na nakładce *v* umocowanej na tylnej pole *a'*. W celu dokładnego dopasowania wzajemnego położenia poł *a'* i *a''* oraz obydwóch części wałka *u* i *u'* umieszczone są z jednej strony zatrzaski *x*, *x'* na pole

a'' względnie na nakładce *v*, z drugiej zaś strony para zatrzasków *w*, *w'* bezpośrednio nad górnym zakończeniem dolnej części wałka *u'* oraz pod dolnym końcem wałka *u*. Nakładkę *v* usztywnia wkładka *v'*.

Przerzywane linie uwidoczniają urządzenie, umożliwiające zupełne usunięcie na pewien okres czasu całego zapięcia, np. ze względów estetycznych, w celu naprawy, przy czyszczeniu ubrania i t. d.

W tym przypadku wałek *b* jest również w dolnej swej części podzielony (po linii *t*). Stykające się zakończenia podzielonego wałka *b* są umocowane na nakładce *v* (przy pomocy nie uwidocznionych na rysunku narządów). Górne zakończenie dolnego odcinka jest umocowane na stałe, dolne zaś zakończenie odcinka górnego daje się odpiąć lub przypiąć za pośrednictwem np. zatrzasku. Oprócz tego nakładka *v* podlega przedłużeniu w bok aż pod połę *a'* (linja *s*), gdzie daje się odpinać, zajmując jednak normalnie ściśle określone położenie, określone np. zatrzaskiem *z*. W celu zdjęcia zapięcia z ubrania, przesuwa się w danym przypadku pierścienie *c* wraz z suwakami *y* możliwie najdalej wdół, poczem usuwa się przez otwarcie zatrzasków nakładkę *v*, na której umiejscowione są wszystkie człony zapięcia, zwalnając ją z kontaktu z wałkami *b*, *u* oraz połami *a*, *a'*.

Fig. 5 — 8 przedstawiają przykład wykonania przesuwnego zapięcia z pierścieniami, umieszczonemi po stronie wewnętrznej szwu. Brzegi 1 torebki ręcznej są zaopatrzone wewnątrz w taśmy 2, wyposażone w wystające zgrubienia (wałki 3). Wałki te są ze sobą zszyte na obydwóch końcach otworu. Podobnie jak w wykonaniu według fig. 1 — 4 przesuwiają się wzdłuż wałków półpierścienie w kształcie litery *c*. mianowicie pierścienie 4, 10, 10'. Są one zaopatrzone w uszka 11, przez które z prawej i z lewej strony przewleczone są cienkie łańcuszki 5. Pierwszy człon 4 składa się dla uproszczenia z trzech zlutowa-

nych pierścieni 10. Do nich na odwrotnej stronie (t. j. wewnątrz torby, fig. 6) przyłutowany jest koniec kabłąka 6. Przechodzi on pomiędzy wałkami 3 nazewnątrz i łączy się z płytką 7, przesuającą się wzdłuż taśm 2. Do płytki w kierunku szwu przymocowane jest zamknięte uszko z przesuniętym przez nie pierścieniem 8. Wstążka lub pasek 9 przewiązany przez pierścienie dopełnia całości i służy do uruchomienia zapięcia. Z zewnątrz nie widać zupełnie ani pierścieni 4, 10, 10', ani łączących je części 5. Widoczne są tylko kabłąk 6 i płytka 7, które mogą być dowolnie kolorowane (np. emaljowane) lub upiękkszzone w inny dowolny sposób. Widoczne są również pierścienie 8 oraz wstążka 9.

Przy uruchamianiu zapięcia przez pociąganie wstążki 9 w kierunku wałków płytka 7 wraz z szerokim pierścieniem 4 zabezpiecza pewność ruchu wzdłuż taśm 2, względnie wzdłuż wałków 3. Zapewnia to łatwe otwieranie i zamykanie zapięcia. Ostatni pierścień 10' przy samym końcu otworu torby jest zakończony ostremi pazurami, umożliwiającymi trwałe przymocowanie go do wałków 3.

O ile dany przedmiot ma się otwierać na całej swojej długości, należy, jak to uwidocznia fig. 8, przedłużyć wałki wodzące poza jego koniec. Przytoczona odmiana stanowi zapięcie wewnętrzne damskiej torebki 16 według fig. 5 — 7, zaopatrzonej po brzegach otworu w taśmy 17. Wzdłuż wałków 3, umieszczonych na wewnętrznej stronie taśm 17 (na fig. 8 są one niewidoczne), przesuwiają się pierścienie z łańcuszkami w podobnem wykonaniu, jak na fig. 1 — 7. Pierwszy przesuwny pierścień wyposażony jest w przechodzący między wałkami kabłąk 6, przez który przełożony jest pierścień 12, zakończający płytkę 13, służącą do przesuwania pierścieni zapięcia. Odbywa się to za pośrednictwem płytki 7, złożonej z kabłąkiem 6 i działającej bezpośrednio na pierścienie, przesuujące się

wzdłuż wałków 17. Taśmy 17 przedłużone są wraz z wałkiem 3 poza brzeg 15 torebki i umieszczone w pokrowcu 14, wobec czego są z zewnątrz niewidoczne. Pokrowiec 14 posiada taką długość, że może pomieścić wszystkie pierścienie, z wyjątkiem pierwszego, z kabłąkiem 6 i umożliwia otwieranie torebki 16 na całej długości. Wolny koniec 18 pokrowca 14 może być dowolnie ozdobiony.

W razie potrzeby może być zaopatrzony kabłąk 6 po obydwóch stronach we wgłębienia albo może być zastosowany inny jakiś odpowiedni sposób unieruchomienia pierścienia 8 lub 12, żeby uniemożliwić pierścieniowi 4 przy pociąganiu w kierunku ruchu końca kabłąka 6 lekkiego przekręcenia, a tem samem trudniejszego przesuwania się, oraz nie dopuścić do zacinania się zapięcia. Wgłębienia po obydwóch stronach kabłąka 6 mogą być wykonane najlepiej w bezpośrednim pobliżu płytki 7 w ten sposób, że pierścień 8 lub 12 zaczepia się każdorazowo o tylny ze względu na kierunek ruchu koniec kabłąka. Tym sposobem unika się nawet częściowego skręcania się suwaka. Można też sam kabłąk 6 ukształtować w postaci uchwytu, w danym razie wyposażając go w odpowiednie ozdoby. W tym przypadku pierścień 8 i wstążka 9, względnie pierścień 12 z płytką 13 stają się zbędnymi. Kabłąk może być również obracany (składany) na bok i podnoszony jedynie w chwili uruchomienia zapięcia.

Zapięcie według fig. 5 — 8 może być wykonane w dowolny sposób. Do kurtek odpinanych całkowicie zapięcie może być np. zdejmowane, jak to było przedstawione na fig. 4 w zastosowaniu do zapięcia zewnętrznego, z tą tylko różnicą, że w danym przypadku suwak przechodzi między wałkami nazewnętrz ubrania.

Zapięcie suwakowe w wykonaniu zakrytem z wystającym nazewnętrz uchwytem posiada tę zaletę, że daje się w każdym wykonaniu dopasować do wyposażonego

weń przedmiotu. Oprócz tego odpada potrzeba wysuwania uchwytu ponad suwak w kierunku zamykania lub też ujmowania go od wewnątrz. Ma to decydujące znaczenie ze względu na wygląd i na zastosowanie, jak również ze względu na wygodę w użyciu. Przesuwne pierścienie zapięcia są w każdym wypadku jednakowe.

Zapięcie według wynalazku jest proste i tanie w wykonaniu. Daje się ono zastosować wszędzie, a dzięki swojej prostocie i solidności nie może być prawie nigdy uszkodzone. Z drugiej strony zapięcie to może być łatwo naprawiane i doprowadzane do porządku, a nawet w razie częściowego uszkodzenia może być używane dalej do czasu naprawy np. przez wstawienie części zapasowej.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Zapięcie suwakowe do wszelkiego rodzaju ubrań, obuwia, do ręcznych torebek, worków pocztowych, teczek do akt, brezentów namiotowych oraz do innych przedmiotów, znamienne tem, że na wewnętrznej lub zewnętrznej stronie zapinanego przedmiotu (1 lub 16) umieszczone są na wałkach (3) przesuwne członki w kształcie litery C, przyciskające wałki (3) jeden do drugiego i połączone ze sobą giętkimi łącznikami, np. łańcuszkami (5), sznurkami, wstążkami i podobnymi narządami.

2. Zapięcie suwakowe według zastrz. 1, znamienne tem, że obydwie wałki (b) względnie (u , u') są na jednym z końców podzielone, a oddzielone odcinki, na rysunku dolne, są umocowane obok siebie na wspólnej nakładce (w) na stałe, pozostałe zaś odcinki, górne, są przytwierdzone do tejsze nakładki dającymi się odpinać narządami, na przykład zatrzaskami (w , w'), umieszczonemi naprzeciwko zakończeń stałych, dolnych wałków, sama zaś nakładka (v) daje się również zdejmować zapomocą zatrzasków (x , x' i z), które jednakże ści-

śle określają jej położenie i przytwierdzają ją do obydwóch łączonych części (a' , a'').

3. Zapięcie suwakowe według zastrz. 1, znamienne tem, że obydwa wałki (3) są w pewnym punkcie, w pobliżu jednego z końców, podzielone, a oddzielone ich odcinki są przytwierdzone obok siebie na wspólnej nakładce na stałe, pozostałe zaś odcinki są umocowane do tejże nakładki dającymi się odpinąć narządami, np. zatrzaskami, umieszczonemi naprzeciwko zakończeń stałych wałków, sama zaś nakładka daje się również odejmować zapomocą odpinanych narządów, np. zatrzasków, które jednakże ściśle określają jej położenie i przytwierdzają ją do obydwóch łączonych części.

4. Zapięcie według zastrz. 1 i 3, znamienne tem, że nasada czyli kabłąk (6) na pierwszym pierścieniu przesuwным (4) przechodzi pomiędzy wałkami (3) na stronę zewnętrzną i wykonany jest w postaci uchwyty lub też jest w taki uchwyt zaopatrzony, np. w pierścień (8) z wstążką (9), w pierścień (12) z płytką (13).

5. Zapięcie według zastrz. 1, 3 i 4, znamienne tem, że pierwszy pierścień przesuwny (4) rozszerzony jest w kierunku ruchu, znajdująca się zaś naprzeciwko niego płytką (7), połączona najodpowiedniej z rozszerzonym pierścieniem (4) zapomocą kabłąka (6), służy po stronie zewnętrznej zapięcia jako wodzydło po wałkach (3).

6. Zapięcie według zastrz. 1 — 5, znamienne tem, że uchwyt (8, 9) względnie (12, 13) może się przesuwac w kabłąku (6), przyczem z obydwóch stron kabłąka znaj-

dują się wgłębienia tak, iż uchwyt zahacza się każdorazowo w odwróconym do kierunku ruchu zagłębieniu.

7. Zapięcie według zastrz. 1 — 6, znamienne tem, że wałki (3) względnie (b , u , u'), po których przesuwają się pierścienie (4, 10) względnie (c), przedłużone są poza koniec (15) zamykanego przedmiotu (16) tak, iż w razie potrzeby wszystkie przesuwne człony zapięcia dają się nasuwać na przedłużenie wałków, co pozwala na otwieranie zaopatrzonego w zapięcie przedmiotu na całej długości.

8. Zapięcie według zastrz. 7, znamienne tem, że przedłużenia wałków (3) względnie (b , u , u') umieszczone są w upiękzonym w danym razie pokrowcu (14), do którego wsuwają się w położeniu otwartem pierścienie (4, 10) względnie (c).

9. Zapięcie według zastrz. 1 — 8, znamienne tem, że wykonane jest dwustronnie tak, iż dwa zespoły przesuwnych pierścieni (4, 10), względnie (c) wraz z kabłąkiem (6), względnie suwakiem (g) lub (y) mogą się przesuwac niezależnie od siebie w obydwie strony od położenia środkowego, a to w celu zamykania lub otwierania danego przedmiotu.

10. Zapięcie według zastrz. 9, znamienne tem, że najmniej jeden z zespołów pierścieniowych (4, 10, 10'), względnie (c , c') wraz z kabłąkiem (6), względnie suwakiem (g) lub (y) jest dłuższy niż połowa długości zamykanego otworu.

Johannes Franze.
Zastępca: Inż. F. Winnicki,
rzecznik patentowy.

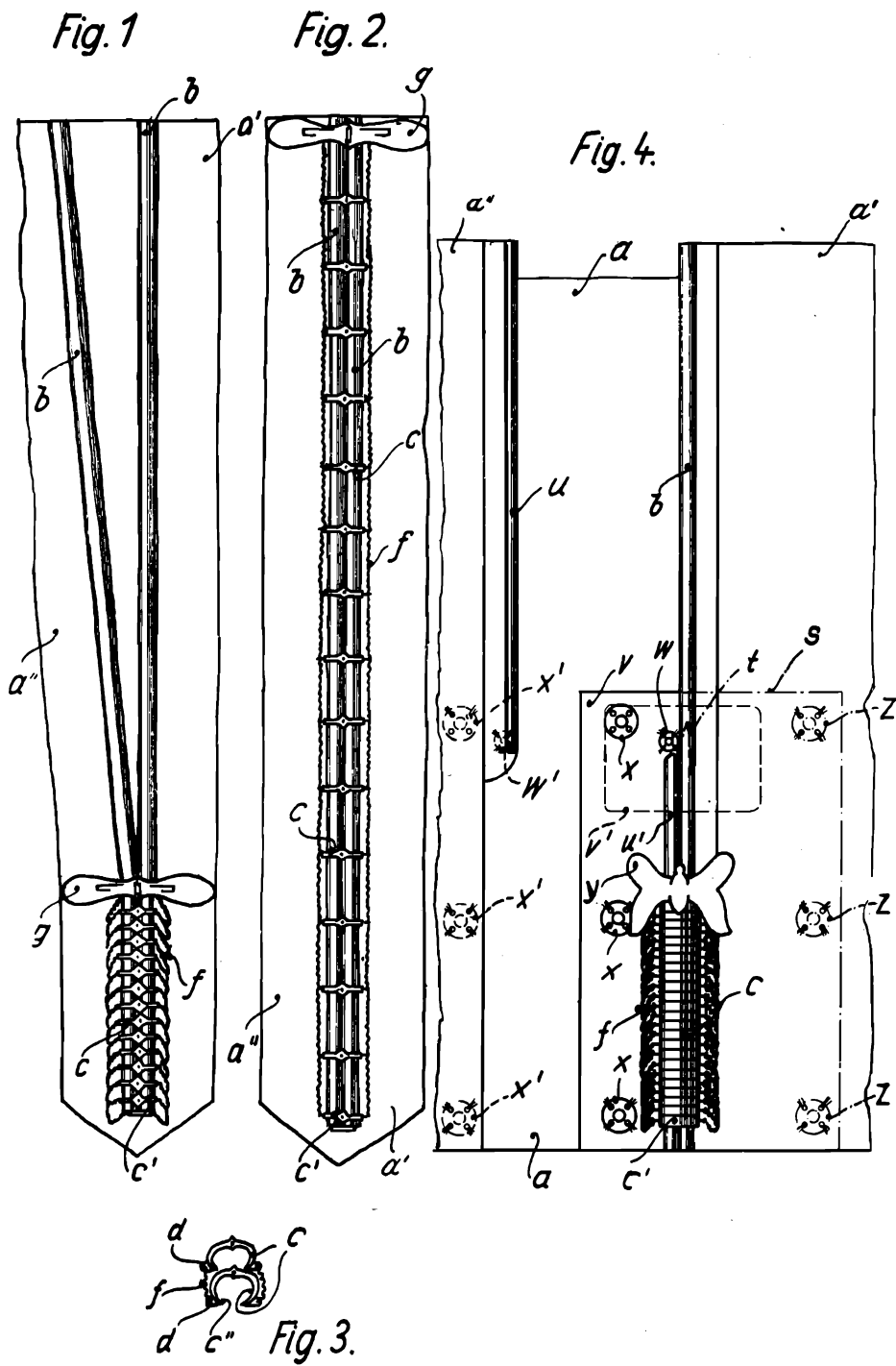

Fig. 5.

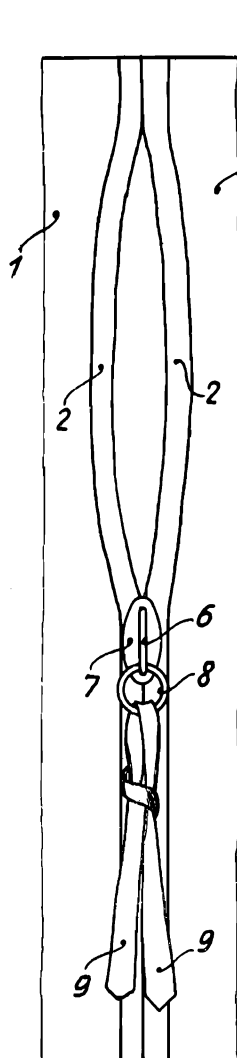

Fig. 6.

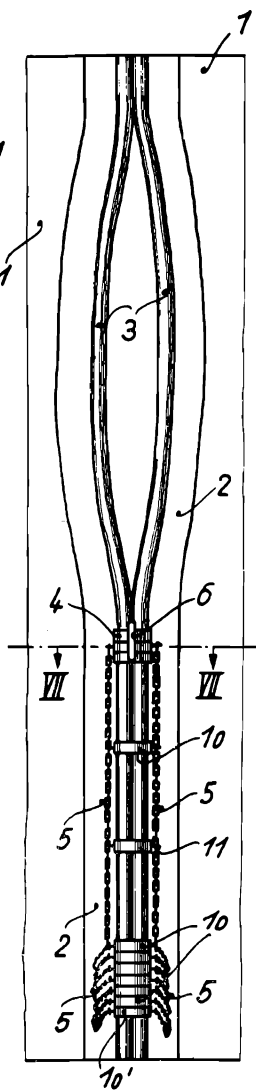

Fig. 8.

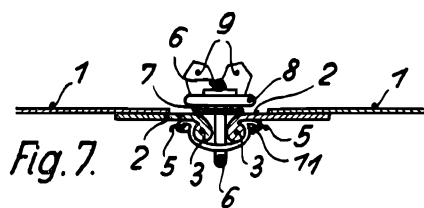
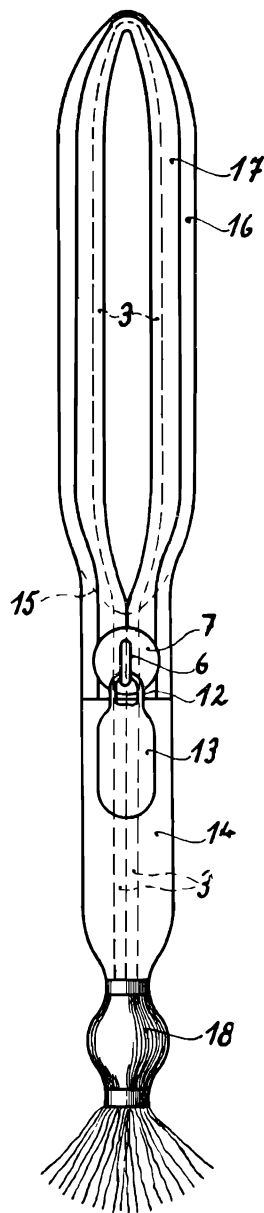

Fig. 7.